

ב"ה

תשורה

מה'פאנל'

לקוטי שיחות

ט"ז מדר-חשון ה'תשע"ח
מאריסטאון נ.ד.

פתח דבר

תלמידי התמימים שלום וברכה,

לקראת יום היאהרצייט הראשון של המשפיע הרה"ג הרה"ח ר' אלימלך ע"ה צוויבל אשר שימש כמשפיע ראשי בישיבתינו במשך למעלה מיובל שנים, ולרגל ה'פאנל' המיוחד המתקיים לזכרו, הננו מתכבדים להגיש לקהל התמימים תשורה זו, ובה לקט עניינים בקשר לספרי לקוטי שיחות.

תקוותנו שקובץ יתקבל בשמחה בקרב תלמידי התמימים ויוסיף 'קאך' והתלהבות בלימוד תורת רבינו.

בפרט בעמדנו בימים הסמוכים ליום הבהיר ר"ח כסלו אשר בשנה זו מציינים אנו ארבעים שנה לר"ח כסלו תשל"ח, עת יצא הרבי לקהל הרחב "מלך ביופיו" ובבריאות הנכונה, אחר חמשה שבועות ממעמד ההקפות דליל שמיני עצרת, ובודאי יביא הקובץ התעוררות להכנה ראויה ליום זה.

תודתנו נתונה להרה"ג ר' חיים שיחי' שפירא ולמשפיע דישיבתנו הרה"ח ר' מרדכי ירחמיאל לימא שיחי' וילהלם, על הארגון והעזרה בה'פאנל' והתשורה.

הקובץ כולל:

- א. קטע משיחת כ"ק אדמו"ר, מהתוועדות שמח"ת תשל"ב, בה דיבר אודות חשיבות עניין הלקוטי שיחות.
- ב. ליקוט מקוצר מתורת רבינו בנוגע לחשיבות לימוד תורת הנשיא.
- ג. פרסום ראשון: חלק מעלי הגהה בכ"ק, משיחת ש"פ נח תשל"ד.

קטע משיחת כ"ק אדמו"ר אודות חשיבות ענין הלקוטי שיחות

יום שמחת תורה, ה'תשל"ב

14

יא. לפני שמתלקטים ("אתם תלוקטו") מפנינות רחוקות⁹⁰ — ידובר אודות ה"לקוטי שיחות":

כתבו לי מכתבים: היתכן להפסיק את ההוצאה-לאור של הלקוטי שיחות⁹¹, הרי זה דבר טוב ונכון וכו' וכו'.

ובכן: כל זה הוא בבחינת "טענו חטים והודה לו בשעורים"⁹².

ובהקדמה — שאין צורך להסביר לי שלקו"ש הוא דבר טוב וכו', כיון שבלאה"כ הנני סבור כן, ועוד יותר מזה!

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צחק ואמר: הי' פעם רב — שעכשיו נמצא כבר ב"עולם האמת", שהי' לו חוש הדיבור, "פה מפיק מרגליות", שפעם אירע שהוצרך לשמוע "דרשות" מאחרים שדיברו לפניו, ואילו הוא הי' צריך לדבר האחרון, למשך מספר דקות בלבד, ובעמדו לדבר, דיבר אודות גודל מעלת תקיעת-שופר, שמישהו אחר תוקע וצריך לשתוק... שבשביל זה יש צורך בריבוי קבלת-עול... וסיים בנוגע לעצמו, שעד עכשיו הי' סבור בפשטות שכולם מרוצים לשמוע אותו, וכעת רואה כו'...].

כל ההסברות שמסבירים לי אודות מעלת הלקו"ש הם שלא במקומם. — גם אני יודע שזהו דבר טוב, ואדרבה: ביכלתי להוסיף בזה נופך מדילי!... ובפרט ע"פ הידוע ש"אדם חס על מעשה ידיו"⁹³, ו"אדם רוצה בקב שלו מתשעה קבים של חבירו"⁹⁴ — שזהו אפילו בענינים גשמיים, וכ"ש בענינים כגון-דא. ובכל אופן, לא צריך להסביר לי את המעלות של הלקו"ש.

במשך שנת תשל"ב נפסקה ההוצאה לאור, וחזרה ונתחדשה בשנת תשל"ג (וכן נפסקה בשנת תשל"ה, וחזרה ונתחדשה בשנת תשל"ו). — המו"ל.

(92) לשון חז"ל — ב"ק לה, ב. וש"נ.
(93) כ"ה בכ"מ ברא"ח. וראה ערכין כח, רע"א (במשנה).

(94) ב"מ לה, א.

(87) שם מג, ו (ובמצו"ד).

(88) ירמ' לא, ז.

(89) ישע"י כז, יב.

(90) כנראה הכוונה, שכל שמתארך זמן ההתוועדות לאחרי צאת הכוכבים, מגיעים להתוועדות גם ממקומות רחוקים יותר (המו"ל).

(91) לאחרי שנתיים (תשל"ה-תשל"א) שיצאו לאור הלקוטי שיחות בכל שבוע, הנה

נוסף לכך שהתייגעתי על זה, הנה לאחרי ההדפסה הייתי נוהג לקרוא הלקו"ש מתחילה ועד סוף, עם כל המראה-מקומות⁶⁴,

— ולא כמו אלו שמקבלים הלקו"ש [שהרי לא מדפיסים הלקו"ש עבורי, אלא כדי שגם אחרים יעינינו וילמדו], שאינני יודע עד כמה הם לומדים זאת; לוקחים את הקונטרסים ומיד כורכים אותם, ולכל היותר מסתכלים לראות את הקושיא, ויש שמסתכלים לראות גם התחלת התירוץ, ויש שמגיעים אפילו לאמצע, ואולי יש כאלו שמסתכלים עד הסוף. ומה גם שיש כאלו שמקבלים הלקו"ש רק בגלל ששולחים להם, למרות שלא ביקשו, לאחרי שהשיגו את הכתובות שלהם... וכיון שקיבל, עושה "טובה" ומסתכל בזה, כדי לצאת י"ח עבורי... —

כך, שמוכן ומוסכם שזהו אצלי דבר יקר, וללא ספק שזהו דבר טוב ונכון (אע"פ שכיון שאינני אלא בשר ודם, יכולה לפעמים ליפול טעות כזו).

אלא שמצד כמה סיבות נתעוררו אצלי ספקות בענין זה אם יש צורך בו — כמו בנוגע לענינים נוספים שנתחדשו על ידי, שבתחילה לא הי' לי ספק שהם דברים טובים, ועסקתי בהם בלהט ("זיך געקאכט אין דעם"), וראיתי בהם הצלחה רבה,

ולדוגמא: אמירת מאמר חסידות בכל התוועדות (ובאמת אינני רואה איזה מקום לספק יכול להיות באמירת מאמר חסידות בכל התוועדות), או אמירת מאמר בחנוכה ביחוד עבור התלמידים, או הניגון החדש שהייתי מלמד בכל שמח"ת,

אלא שבהיותי "נוגע בדבר", הוצרכתי להעמיד את הדבר ל"בחינה" — בחינה כזו שבדרך הטבע היתה צריכה להיות התוצאה באופן שיש להמשיך בזה, אבל לפועל היתה הוראת ה"בחינה" — שאין להמשיך בהם.

ויש להבהיר בנוגע לאלו שביחס אליהם נערכה ה"בחינה", שבודאי לא היתה להם כוונה ח"ו להכעיס וכיו"ב, אלא שמלמעלה מנעו מהם לעשות מה שהיו צריכים, כדי שאלמד את ההוראה בנוגע להנהגה שלי (ומה שטוענים שפלוני בן פלוני מפרש את ההוראה באופן הפכי — הרי ההוראה היא לא בנוגע אליו, אלא בנוגע אלי, וכבר אמרתי שאינני רואה פירוש אחר בענין זה).

ולכן: חבל שמבלבלים אנשים לכתוב לי מכתבים שהלקו"ש הוא דבר טוב וכיו"ב. — אין לי טענות אליהם, ותבוא עליהם ברכה, אבל, אין זה שייך לתוכן הענין שאודותיו מדובר.

יב. חשבתי לעצמי: מהי באמת הסיבה לכך שנפסקו הענינים האמורים — הרי אני יודע שמדובר אודות ענינים טובים, ומדוע לא ירצו בכך?

ובכן: יש סיפור בגמרא* ש"פעם אחת .. לא ירדו גשמים, שלחו לחוני המעגל התפלל וירדו גשמים וכו'", ובסופו של דבר "ירדו בזעף כו'", עד שהי' צורך להתפלל ש"ילכו להם", ואמר: "רבונו של עולם, עמך ישראל .. ברוב טובה .. אינן יכולין לעמוד כו'".

ולכאורה אינו מובן: מהו הלשון "רוב טובה" — הרי מדובר כאן אודות ריבוי גשמים, וא"כ הול"ל "ברוב גשמים אינן יכולים לעמוד"?! ומזה מוכת, שאצל חוני המעגל הונח בפשטות ש"ברוב טובה אינן יכולין לעמוד"!

ועד"ז בנדו"ד:

עד היום הזה מונח אצלי בפשטות שאמירת מאמר חסידות בכל התוועדות היא דבר טוב ויציב ונכון וכו', ולכן ערכתי "בחינה" כזו שבדרך הטבע היתה צריכה להראות שיש להמשיך בזה, אבל לפועל לא הי' כן... ולכן לפעמים הנני "מברייח" ("שמוגל אריין") מאמר בתוך או כעין שיחה וכו'**.

וכמו"כ בנוגע ללקו"ש — שאין ספק בכך שזהו דבר טוב ונכון, אבל מסקנת ה"בחינה" היתה שאין להמשיך בכך, כפי שהודעתי לפני כמה חדשים שלקראת שבת בראשית יופסק הדבר.

וכאמור, ההסברה היחידה היא שכנראה שזהו ענין שהוא בבחי' "רוב טובה" ש"אינן יכולים לעמוד". אלא שסוכ"ס כואב הלב על כך שנפסקה אמירת המאמרים בכל התוועדות וכו', ועד"ז בנוגע ללקו"ש. וכיון שמדברים על זה בשמח"ת, בודאי לא יזיק הדבר לאף אחד**.

יג. ונוסף לכך יש עוד ענין צדדי:

כבר עוררתי פעם** על כך שבעבר הי' הסדר שביום הש"ק היו

ועוד.

(96) תענית כג, א.

(97) ראה גם תר"מ ח"ז ע' 248 הערה 17. (99) ראה גם תר"מ חמ"ד ריש ע' 93.

(98) ראה סה"ש תורת שלום ע' 53 ואילך. וש"נ.

לומדים תורה אור, ובשבועות שלאח"ז — לקוטי תורה, או מאמרים השייכים לפרשת השבוע. אך מאז שהתחיל לצאת הלקו"ש, הרי זה נעשה הלימוד העיקרי של השבוע. — להיותו "שפיץ חב"ד", טוען הוא, שכיון שפב"פ הורה להדפיס זאת לשבוע זה, הרי זה סימן שזהו הלימוד ששייך לשבוע זה, כך, שבמשך כל השבוע חושב הוא שכיון שצריך ללמוד לקו"ש, שוב לא צריך ללמוד תורה אור ולקוטי תורה. — לפועל, גם הלקו"ש אינו לומד, אלא רק מעיף מבט בהשיחה בין מנחה לקבלת שבת...

ובכן: כיון שמתחילה עכשיו שנה חדשה — הנה מכאן ולהבא ילמדו המאמרים שבתו"א ובלקו"ת ושאר דרושים שמתחילים בפסוקי פרשת השבוע, וילמדו זאת באופן ד"הפך בה והפך בה דכולא בה"ב²⁶, ולא יהי' זמן לכתובת מכתבים — לדאוג שלמישהו אחר יהי' לקו"ש... ושלום על ישראל. ומכאן ולהבא ידברו רק אודות דברים המשמחים בגשמיות וברוחניות.

ויה"ר שאזכה שאותם דברים שנתחדשו על ידי במשך עשרים שנה האחרונות שעדיין לא נתבטלו — ימשיכו להתקיים.

ותהי' השנה שנת אורה וכו' — בכל אותיות הא"ב — עד שנת תורה, הן תורת הנגלה והן תורת החסידות, ובשופי, ויכבשו את העולם ע"י התורה, באופן ש"אמר מלכא — "תען לשוני אמרתך" — עקר טורא", ולעשות מהעולם דירה לו ית' בתחתונים, בקרוב ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל לנגן ניגון אדמו"ר מהר"ש (מאמצע הניגון)].

* * *

יד. צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה להבין ענין שמחת תורה.

* * *

ליקוט מקוצר מתורת כ"ק אדמו"ר בחשיבות לימוד תורת הנשיא

"התשוקה להתקשרות, יכול להשביע
רק כאשר ילמוד מאמרי החסידות"

גודל התשוקה להתקשרות, יכול להשביע רק כאשר ילמוד מאמרי החסידות
שאומר הרב וכותב, כי בראית פנים בלבד לא סגי.

(היום יום ט' אדר"ש)

"לערך מיינע חסידות וועסטו ווערן מייך חסיד"

מכתבו בעתו קבלתי, וקבלתי בעונג, להודע, בעקיפין עכ"פ, אשר שלום לו,
וקובע עתים ללימוד שיעורים בדא"ח. ובודאי יש בשיעורים אלו שיעור במאמרי
כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א, אף שאינו מזכיר ביחוד עד"ז,

ומכבר כתבתי בארוכה במק"א, אשר ידוע שהנשמה כללית הנה על ידה צ"ל כל
ההמשכות, ולא רק אלו שברוחניות בלבד, ואמר כ"ק אדנ"ע: לערך מיינע חסידות
וועסטו ווערן מייך חסיד, שזהו הוראה לכל דור ודור באופן ההתקשרות שצ"ל ע"י
תורה, ובפרט אצל חסידי חב"ד - ואכמ"ל.

(ט"ז טבת ה'שי"ח - אג"ק ח"ג עמ' רלב)

"כאשר נלמוד תורתו ושיחותיו . . רוח אייתי
רוח ואמשיך רוח ורוחו עומדת בקרבנו ממש"

ידוע מה שכתוב ב"אגרת הקודש" לנחם בכפליים לתושי' את ה"נדכאים הנאנחים
והנאנקים", אשר הצדיק "שבק חיי . . לכל חי והוא נפש כל חי הקשורה בנפשו...
בכל אחד ואחד כפי בחינת התקשרותו באמת ואהבתו אהבת אמת הטהורה".

וביאר בספר ענין ההשתטחות ד"אף אותם שלא ידעו בו ולא הכירו בו בעודו
בחיים חיותו, רק שלמדו בספרים הקדושים שהניח ברכה אחריו ונהנים מאור זיו
תורתו ומתחזקים על ידי זה בעבודת הוי' . . בודאי גם המה נקראו תלמידיו . .
כי המה מאמינים בהצדיק ההוא ומקבלים ממנו אור תורתו . . הענפים נמשכים
לשרשן".

ופירש כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע הכ"מ במכתב, אשר "גודל התשוקה להתקשרות. יכול להשביע רק כאשר ילמוד מאמרי החסידות שאומר הרב וכותב, כי בראיית פנים בלבד לא סגי".

ובמכתב שני יפרט, "השואל במה היא ההתקשרות שלו אלי מאחר שאין אני מכירו פנים . . ההתקשרות האמיתית היא על ידי לימוד התורה, כשהוא לומד המאמרי חסידות שלי, קורא את השיחות ומתחבר עם ידידי אני"ש ותלמידי התמימים יחיו בלימודם ובהתועדותם, ומקיים בקשתי באמירת תהלים [בעת כתיבת מכתב זה עדיין לא נתפרסמה התקנה ע"ד לימוד חומש עם פרש"י ולימוד תניא כפי שנחלק לימי השנה] ובשמירת זמני הלימודים, הנה בזה היא ההתקשרות".

וכאשר נלמוד תורתו ושיחותיו ונלך בדרך זו הישרה אשר הורנו, הנה "כמים הפנים וכו' ורוח אייתי רוח ואמשיך רוח ורוחו עומדת בקרבנו ממש . . שגם בזה העולם המעשה, היום לעשותם אשתכח יתיר". ומה עד כאן עומד ומשמש, אף להלן עומד ומשמש.

(ר"ח אדר ה'שי"ת - אג"ק ח"ג עמ' רמא)

"לערנען זיינעם א ווארט"

חסידים צריכים לזכור תמיד, בכל ענין וענין, אודות החיים הרוחניים שלהם והקשר שלהם עם רוחניות - שזהו הרבי.

חסיד צריך לומר את הקאפיטל תהלים של הרבי, לצירר לעצמו ציור פניו, וללמוד מתורתו ("לערנען זיינעם א ווארט") - מאמר חסידות שיחה או סיפור.

. . . ומובן שהמאמרים ושיחות דכל זמן ומועד, בזמן ומועד זה קודמים הם לכל שאר המאמרים והשיחות.

ועיקר העיקרים בכל הענינים בלימוד תורתו, הן בהסיפורים והשיחות והן במאמרי חסידות, הוא, ההתקשרות אל הרבי, כמדובר לעיל בפירוש "תורה צוה לנו משה".

(משיחת כ"ף מנ"א ה'שי"ת - תר"מ ח"א עמ' 170)

"צריך להתקשר בחב"ד . . ללמוד מאמרי כ"ק הנשיא"

אמרתיה פה בהתועדות עם אני"ש והתמימים, דהנה ההתקשרות צ"ל בכל הכחות שאפשר. והנה, לכל לראש, אצל חסידי חב"ד כשמו כן הוא שצריך להתקשר בחב"ד, היינו בפשטות, ללמוד מאמרי כ"ק הנשיא. - כיון שכוונת אומר המאמרים הוא המשכת חב"ד במדות ושינוי המדות על ידן, ה"ז מכריח התקשרות ע"י שוהלכת בדרכיו וע"פ הוראותיו במדות ומחדו"מ.

(י"ג סיון ה'תש"ז - אג"ק חכ"א עמ' סב)

”מתיחד ביחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות”

בהנוגע למה שכותב אודות נסיעה לכאן להתראות, ושלעת עתה אין היכולת בידו, הנה ע"פ המובן ממ"ש בתניא פרק ה' - גם עתה היכולת בידו, ועוד יותר מהתראות בעלמא, כי הרי מבואר שם, אשר כשלומד תורתנו הק' ומשתדל להבינה ולהשיגה - הרי האדם הלומד מתיחד ביחוד נפלא שאין יחוד כמוהו ולא כערכו נמצא כלל בגשמיות עם הענין שלומד אותו.

ולכן כשילמוד שיעורים קבועים בתורת הנגלה ובתורת החסידות, שגם הנמצאים כאן לומדים אותם - נמצא, שהוא והנמצאים כאן מתייחדים ביחוד נפלא הנ"ל עם הענין הנלמד, ובדרך ממילא איש עם רעהו. ובפרט שעל ידי זה באה לגילוי גם כן הנקודה המבוארת בפרק ל"ב בתניא - שרק הגופים מחולקים והנפשות כולם מתאימות וכו' ולכן כל ישראל אחים ממש. והרי לגבי עצם הנפש אין המקום מפסיק, כי הוא למעלה מן המקום.

(י"ב אייר ה'תשט"ו - אג"ק חי"א עמ' פו)

”ענין הברכה הוא ע"ד הגשם שמועיל לאחר חרישה והזריעה”

והנה בטח לדכוותי אך למותר הוא לבאר פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר, שענין הברכה הוא ע"ד הגשם שמועיל לאחר חרישה והזריעה, ועד"ז הוא ענין הפ"נ הוא ע"י התקשרות שיש בין המבקש והמתבקש, וכיון שחפצו ורצונו הוא שאקרא הפ"נ שלו על הציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הרי בודאי יקבע שיעור בלימוד תורתו.

(ט' כסלו ה'תשי"ד - אג"ק ח"ח עמ' מה)

”ע"י לימוד תורתם של רבותינו נשיאינו מתקשרים אליהם, ונעשים מיוחדים עם המאור”

והנה, ההתקשרות לרבותינו נשיאינו היא ע"י לימוד תורתם.

ואף שתורתם אינה אלא הארה בלבד מהמאור, ולכן, ככל שילמדו ו"ישאבו" עוד ועוד ("שעפן און שעפן") מתורתם, לעולם לא יוכלו "לשאוב" את המאור ("וועט מען דעם מאור אליין קיינמאל ניט אויסשעפן"),

וכפי שמצינו שכשם שלא זהו עיקר האלקות מה שהעולמות מתהווים ממנו, כמו"כ לא זהו עיקר האלקות מה שהאור נמשך ממנו, והיינו שהעצמות הוא למעלה גם מענין המאור,

אבל אעפ"כ, הרי סוכ"ס ע"י לימוד תורתם של רבותינו נשיאינו מתקשרים אליהם, ונעשים מיוחדים עם המאור, ועד שמתקשרים גם עם העצם, וענין ההתקשרות נוגע ומסייע בכל הענינים.

(משיחת ש"פ קדושים ה'תשי"ד - תו"מ חי"א עמ' 255)

”והדרך להתקשרות זו היא - ע”י תורה”

אמרו רז”ל “מה להלן עומד ומשמש, אף כאן עומד ומשמש”, והפירוש בזה - שכשם שבהיותו כאן בעוה”ז הי’ “עומד ומשמש” להשפיע למטה, “אף כאן (לאחר ההסתלקות) עומד ומשמש” להשפיע לצאן מרעיתו.

אלא שכיון שלאחרי ההסתלקות עומד הוא בתנועה של עליות יש צורך בהתקשרות אליו, כדי לקבל את ההשפעה. והדרך להתקשרות זו היא - ע”י תורה, כמובאר לעיל שע”י התורה נעשה קישור עצם בעצם.

ולכן כתב משה רבינו את הי”ד ס”ת ונתנם לבני דוקא ביום הסתלקותו - כדי שע”י תהי’ ההתקשרות שלהם אליו גם לאחר ההסתלקות.

ההוראה מהאמור - בנוגע לפועל:

יש לדעת שצריכים ללמוד חסידות. בתורת החסידות הכניסו רבותינו נשיאינו את עצמם (“האבן זיך די רביים אריינגעשטעלט”) וע”י אנו מתקשרים אליהם, וע”י מקבלים אנו את כל ההמשכות בגשמיות וברוחניות.

(משיחת ש”פ נציבים ה’תשי”ד - תר”מ ח”ב עמ’ 228)

”תשובות ועצות בכל עניני עבודת ה”

ובנוגע לשאלות בקשת עצות וכו’ - הנה כמדובר בהתוועדות שלפנ”ז, יכולים למצוא בתורתו של נשיא דורנו תשובות ועצות בכל עניני עבודת ה’, ובפרט שבודאי מקיים גם הוראת המשנה “עשה לך רב”, שיעזור לו למצוא תשובה ועצה נכונה.

(משיחת כ”א שבט ה’תשמ”ח - תר”מ התוועדויות ח”ב עמ’ 342)

”ומה טוב אם הלימוד הוא בחבורה”

וצדיק מברך והשי”ת ממלא ברכות צדיק, דאשתכח בהאי עלמא יתיר מבחיוהי, על מילואן.

תקותי אשר אין נזקק להערה ולהארה אדות ענין ההתקשרות לנשיא הוא כ”ק מו”ח אדמו”ר הכ”מ, אשר ההתקשרות הוא ע”י למוד תורתו והליכה בדרכיו אשר הורה.

ובטח יש לו קביעות עתים ללימוד תורת כ”ק מו”ח אדמו”ר הכ”מ אשר במאמריו שיחותיו ומכתביו. ומה טוב אם הלימוד הוא בחבורה אשר איש את רעהו יחזקו ויעוררו.

ומובן אשר אין זה פוטר משאר השיעורים אשר כל אחד ואחד מחויב בהם. ובכללם שיעורים השווים לכל נפש בחק יומי והם: חומש עם פרש”י, תהלים כמו שנחלק לימי החודש, תניא כפי שנחלק לימי השנה על ידי כ”ק מו”ח אדמו”ר הכ”מ.

(כ”ה תמוז ה’שי”ת - אג”ק ח”ג עמ’ מזו)

”ובפרט ע”י לימוד הכתבים והספרים”

. . וע”פ פתגם אדמו”ר נ”ע הנ”ל ”איך גיי אין הימל, די כתבים לאָז איך אייך” - מובן, שע”י ההתקשרות לנשיא הדור - ע”י ה”התקשרות” עם כתביו, ספריו וכו’, שבהם הכניס את עצמו כנ”ל - נמשך מהקיום העצמי והנצחי של קדושת הצדיק והנשיא, לכל ההולכים ”בדרך הישרה אשר הורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו נצח סלה ועד”.

ובפרט ע”י לימוד הכתבים והספרים, והבאת הלימוד במעשה בפועל, הן בעצמו והן - ע”י הפצת המעיינות (דהכתבים והספרים) חוצה.

ועי”ז מאירים אצלו ”כל ניצוצין קדישין וכל האורות הקדושות הכלולות” בנשיא הדור - שכולל ”הכל”, כי הנשיא הוא הכל, וזה פועל ”להבין ולהשכיל בתורתך [כולל ובפרט בנדו”ד - הכתבים וספרים של הנשיא] וביראתך לעשות רצונך כל ימי חיי אני וזרעי וזרע זרעי מעתה ועד עולם (נצחית)”.

ההוראה בנוגע לפועל:

צריכים להתקשר עם נשיאי ישראל שבכל דור ודור, ובדורנו - בנשיא דורנו, כ”ק מו”ח אדמו”ר, ועי”ז מקבלים מה”נצחיות” של הנשיא.

וזה פועל ”להבין ולהשכיל בתורתך” - נגלה דתורה ופנימיות התורה, כולל תורתם של רבותינו נשיאינו, וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה - לעשות רצונך דהקב”ה כל ימי חיי - קיום המצוות בפועל.

פרסום ראשון

ברגשי גיל וחדווה הננו להגיש לקהל
התמימים חלק מעלי הגהה בפרסום
ראשון מליקוט דשיחת נח תשל"ד (נדפסה
בלקו"ש חלק י' שיחה ג' לפרשת נח). בהגהות אלו
ניתן לראות את דרכו הייחודית של
רבינו, והקפדתו על כל מילה שתהיה
מדוייקת בתכלית הדיוק.
יש לציין שעלים אלו הינם מהגהה שניה
לשיחה זו.

תודתנו הכנה נתונה להגה"ח הרב ר'
יהודא ליב שיחי' שפירא אשר המציא לנו
אוצרות יקרים אלו.

ראוי שקלו המים מעל הארץ. ע"ז
שהביאה עלה זית מא"י, שלא ירד בה
המבול.

הני

ואף שגם לדעה זו — ע"פ טבע —
אף י שבארץ ישראל לא ירד המבול.
הרי המים שירדו בהארצות סביבה —

- (1) ה. יא.
- (2) ז. יובג.

(3) מ"ש הרמב"ן: „מפשוטו של כבוד
זה יראה שלא נעקרו האילנות ולא נמחו
במבול כי לא ה' שם נחל שוטף כו' —
א"מ: דהרי נראה במחש' שבשירור גשם
גדול (ובפרט מ' יום רבופים) ה"ו עוקר
אילנות וכו', וכ"ש מבול שיוגברו המים ק"ו
י"ב

; ודל"מ —
שהאילנות היו צפוסים
והוא נשארם וכלדוים
לאים עלונים
כ"פ חב"ס!

קושיית הבחיי "כיון שנוור אבדן ובחיי'
על האדם ועל כל מה שבארץ אין אריך
לומר שנעקרו האילנות ונמחו לגמרי, אינה
קושיא ע"פ פשט"ם, כי לא מצינו שנוור
אבדן ובחיי' על כל מה שבארץ, וכמפורש
(בראשית ו' ו') „אכחה את האדם נו' באדם
עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים"; (פר'
שחנו ו' ג') „קץ כל בשר בא לפני גו'
(זכ"ה שם, י"ו שם ו' ו'), ורק בנוגע
לחארץ עצמה מצינו כן (פ"ש"י שם ו' ג').

כא-כ

הקושיא הוא רק מצד הסברה.
(1) ב"ר פ"ג, ו' ויקר פ"א, ג' שהשיר
פ"א טו (ד), פ"ה א (ב), ודאה דרמב"ן כאן.
רבינו בחיי כאן, ועוד.
(5) יחזקאל כ"ב, כד.
(6) בראשית ו' ה.
(7) פרשתנו שם, יא.

(8) ובנוגע לג"ע — דוחק גדול — ע"ד
הפ"ש — לומר שישמש על אחד משם
ונתגלגל לחזק (כמו שפ"ש"י במדרש רבה
לדעת אלו שה' מא"י).

ע"ה

(9) בראשית ג' כה, ובפסוקות היתה ה'
סברה לא רק בארצה, כי"א בכל, ובפסוקות
— דל"מ הרב ה"ה"ה"ה"ה בא"מ ובפסוק את
היונה, ועוד ועיקר: כיון שגם הבחייה והחיי'
אכלו מעד"ה (פ"ש"י בראשית ג' ו') ונקטבה
עליהם מיתה, הרי גם עליהם חל הגירוש
מ"ע.

ה

(10) פרשתנו ה' ה.
(11) כמו שהקשה הרמב"ן, ובה שחירץ
„ואולי היו שעריו סגורים שלא יכנסו שם
המים, ובאשר קלו המים ונתחוו, שבחנותה
לכאורה, היא שלא מזה ש"עלה זית טרף
כפ"י ידע נח שקלו המים, כי"א שזה ה'
סימן שנפתחו השערים של ג"ע (דא"כ
בא"פ) לקחה העלה, וכמיון שבוואי היו
השערים סגורים באשך כל זמן המבול, הבין
נח שקלו המים — הנה לא משמע כן
מלשון הכתוב „והנה עלה זית טרף בפ'
(וזהו) ודע נח עליו האדם מכל הארץ”

24) כרשיי שלמה את היונה כי...
תמצא מנוח לא תשוב אליי (ח. ת). וכי
מזבן גם כזה. ששחרבו הרים מעל הארץ
— שקרמו עלי של מעלה (ח. ג, ובפרשי')
לאחר ז' ימים.

25) בלבוש האורה כתב (וראה פי'
ריביא, רעים, ועוד) — ומתוך עפיו ב'
הקושיות — כי מפני שהות אינו כח
אילות הנבונים רק כן (ה) ומוכחם בו ידע
נח שקלו הרים כן הארץ שאם היתה כביאה
לו עלה באילן אחר לעדיין לא ה' יודע
אם קלו הרים דשמה הוא באילן גבוה
שגבוה יותר מחמש עשרה אמה ועוד על
הר גבוה ולא כסחו הרים מעולם כו'
— אבל אימ: הרי הספק ה' אם יש
מקום מנוח על הארץ — והעלה אפשר שי
נדרף מראש אילן שבהרי אררט, כבשנים.
26) כמו שהקשה ברשב"א, רבינו בחיי
ועוד. אמנם הם פירשו שבטעם זה אמרו
אמרה יונה כו', אבל אין כן דעת רש"י,
כבהערה שלאחיו.

27) ואף שפרשיי שהאמרה יהיו מוד'
נתי מדרין כות וב' : א) הביא זה
כפי' שני ב) מקדים שונו מדרש אגדה
(לא שש"ש). ג) באם כונת רש"י לתוך
"זית" שכתוב הו"ל להעתיק גם חיבה
והנהגות.
28) תוספת ב"ה ש"ה. ה. ובמקובות
שנבטו בצעני עה"ם.
29) ראה גם לקוש' פ' זו (תשל"ג)
הערה 6.

30) ואולי י"ל מדות שונו גם כו"ל
הרבנין במש"ש. שלא נקרו האילנות —
קצת אילות של זית — אבל לא מסבץ
כן מלשונו.
31) וע"ז מובן מש"ש רש"י עה"ם ב)
ה"בטעם עמו ומורה ויחורו האנשים,
ואינו מוכר זתים (אף שג"ז בגלל "כרם"
— ולהעיר במ"מ פה ב. ואכ"מ) — כי
ידע שבדאי יסארו כמה אילני זית (וראה
מפרשים שם).

32) עיין בצעני' שם.
33) אבל אין לומר בפשטי' כמש"ש
האברבנאל (וכותב ע"ז: הנראה לי מדרך
הפסטי) "שנית שדראו ראשי הרים ומצאו
שמה ענפי זית הרבה שהיו צפים ע"פ
המים וכשיבטו ראשי ההרים בהיות שם
הארץ לחה ורענה מאותם הענפים שננועו
בבטן האדמה באנשים או בחמושים יום
שודשו וצבחה" אין נוסף לקחה היונה העלה
זית שהביאה בפי' — כי אין כסתוב
שאינו חדש יגול במשך זמן קצר כזה.
וגם: ע"ז למה הביאה (ימה נוגע לידע
שהביאה) עלה של זית דוקא, והרי זה ה'
אפ"ל בכל העולם.
34) ע"ז (שאינו מוכרח לומר שהביאה
היתה האיל) ע"ז הנראה יותר דגבול

אמרה אורן שמואל
אם אין הפרש ק"ל
(אולי) ירמיהו י"א וי"ב
אולי י"א וי"ב
אולי י"א וי"ב

אע"פ שהרש"י כו'
"א"א ע"פ

קכ
פ. 31

ה. וזה המתיק הנ"ל (שגם בן חמש כשיראה עלה זית — יבחין שהזק מ"מ הרי דרך רש"י בפירושו עת"ה לבאר כל דבר בפירוש וכו' וגם ב' נדו"ד הו"ל לפרש שאילן זית חזק היא יכו' ככל הנ"ל ?

(הוא)

(1)

ו"ל שלפרש"י מפורש הוא בכתוב: "והנה עלה זית" טרף בפ"י פ"י רש"י "טרף — חטף".

(C)

(C)

אין רש"י מפרש תיבת "טרף" באופן אחר — לפי שפ"י זה מתאים יותר ע"ד הפשט — היינו שהכתוב מדגיש שחטפה העלה מן האילן י"א דלכאורה הו"ל "והנה עלה זית בפ"י" ?

(C)

והביאור: א) העלה נלקח ממקום גי' דולו (לא שהי' צף ע"פ המים וכי"ב); ב) לקיחת עלה זית מהאילן שלו היא ע"י חטיפה דוקא — בחזק — כי אילן חזק הוא. וא"ר ע"פ הנ"ל יומתק עוד ענין בפרש"י:

ע"פ פ"י "וישכו המים" פרש"י "כמו כשיד חמת המלך י" ל' הנחת הימה", פירשו המפרשים "שמקורו של רש"י הוא מהמבואר בנבחים" "ברותהין קלקלו וברותהין נדונו דכתיב הכא ישיכו המים וכתיב התם וחמת המלך שפכה". אבל אם כוונת רש"י כהנ"ל, אי"מ השינויים: בגמ' מפרש שהמים היו רותהין, משא"כ רש"י משמיט העיקר, שנדונו ברותהין. והרי אדרבא — אם הש"ס צריך לפרש כ"ש שרש"י הו"ל לפרש. ב) רש"י מוסיף "ל' הנחת הימה".

ל' הנחת הימה

(א)

זרר
יעבד
הוא

ל' הנחת הימה

ומזה מיבן שכוונת רש"י אינה שהי' מים היו רותהין, כ"א ש"וישכו וגו'" הפ"י "לשון הנחת הימה" (ולא רתיהה). היינו הנחת ה"ויגברו (המים)" י, ול' שיטת רש"י בפשט"מ לא היו המים רותהין י.

(1)

וידע טעמו דרש"י בזה: (א) אין הכרח להוסיף גם שהיו מים ריחניים. (ב) ע"פ פש"מ: איך נתקיימה התיבה "במים רותחין".

הערה

ה' ~~ה~~ יניחה של תורה שבוענין הנ"ל. נתבאר בתור"א בטעם למה נקרא המבול בנביא "מי נח" [אף שענינו של נח ה"י הצלה מן המבול והפכו] — לפי "שהוא בחי' מים בכדי לטהר את הטמאים שהוא כדוגמת המקוה מ' טאה שהוא מטהרת את הטמא. כמו"כ ה"י המבול בא בכדי לטהר את הארץ כזו ולואת נקראים מ' נח שנעשה מזה נייחא דרזחא כו". וגם ענינו של נח ה"י להקים את העולם מחדש באופן טוב וטהור וכו', שהו' בדוגמת המבול — טהרת העולם.

א

X

וע"פ הכלל שכל ירידה היא צורך עלי' יתרה, מובן שלא רק שנטהר העולם מטומאתו הקודמת ע"י שנתוספה טהרה יתירה ע"י המבול. המבול וחזר לדרגתו הקודמת, כ"א גם זה הוא טהרה במקוה. ע"פ פש"מ רק טהרה מהטומאה, כ"א יש בזה גם ענין של תוס' קדושה וטהרה.

X

ע"פ מובן יתרון המעלה בזה ש' אומרים ע"פ פש"מ) ירד המבול גם בארץ ישראל, כי ע"י שירד שם המבול נמשכה תוס' קדושה וטהרה גם לא"י (בערך דרגתה הקודמת). (משיחת ש"פ נח השל"ד)

הערה -
במקוה

הערה, א"ע אין זה

(11) וכמו שהקשה נובחים (בם) "הזבח היבא כנאי", וכן נובח הוא כמה שפרש"י עה"פ (לך יה יג) "ויבא הפלוט" — "ובדרש ב"ר זה ע"ג שפלט כדור המבול כו", ואם המים היו רותחין א"כ שלט וכמו שהקשה בנ"ב (שם) "יעוד עוג בלך הבשן היבא קאי". ובה שתויץ בנ"ב, אלא ז' נעשה

ג

טהרה יתירה ע"י המבול. וגם זה הוא בדוגמת טהרה במקוה, שאין ענינו רק
טהרה מהטומאה, כ"א יש בזה גם ענין של המשכה חוס' קדושה וטהרה.
עפ"ז מובן יתרון המעלה בזה שאומרים כ(ע"פ פש"מ) ירד המבול גם
בארץ ישראל, כי ע"י שירד שם המבול נמשכה חוס' קדושה וטהרה גם לא"י
(לפי ערך דרגתה הקודמת).

(מטיחת ש"פ נח הסל"ד)

א"י

האמרה קמ"ט
בלא"ה ג' אור ב"ה - צ' : הניקוט *
*⁴⁰ וזה זאת אהיא עה"ם (עק"ג). א"י ס"ב.

הגהה זו שונה מכל הגהות הנ"ל, בהיותה חלק
מההגהה הראשונה על השיחה. בקטע זה מציין הרבי
להשמטה שבאופן "מבהיל" לא ציינו המניחים -
בהליקוט שיצא לאור בשבוע שלפנ"ז - ל"א"ו"ת להה"מ
עה"פ (עב, ג). לקו"א ס' צד."

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות

לב"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

ולזכות

הנהלת ישיבתנו הק' שיחי'

והתלמידים השלוחים שיחי'

לע"נ

משפיע דישיבתנו במשך למעלה מיובל שנים

הרה"ת הגה"ח ר' אלימלך

ב"ר צבי יעקב ע"ה

צויבל